

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO NR. I-399 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO“ PROJEKTO NR. XVP-1224(2) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1404

2026 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2026 m. gegužės 20 d. sprendimo Nr. SV-S-696 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.2 ir 1.4 papunkčius, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 16 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XVP-1224(2) ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1404 (toliau – Įstatymų projektai) tikslui sudaryti prielaidas efektyvesniam ir kokybiškesniam teisėkūros procesui, stiprinant Lietuvos Respublikos Seimo nario galimybes profesionaliai įvertinti rengiamų teisės aktų atitiktį Lietuvos Respublikos Konstitucijai, galiojančiai teisei ir teisėkūros principams, tačiau nepritarti Įstatymų projektuose siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms dėl šių priežasčių:

1. Įstatymų projektuose siūloma teisinio reguliavimo priemonė nelaikytina nei būtina, nei tinkama siekiamam tikslui pasiekti. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas reglamentuoja valstybės tarnautojų pareigybes bei tų pareigybių skirstymą į pareigybių grupes, tačiau šis įstatymas nenustato tas pareigybes einančių asmenų profesijų ar atliekamų funkcijų turinio. Toks įstatyminis reguliavimas reiškia, kad valstybės tarnautojo atliekamų funkcijų pobūdį ir pareigybei keliamus specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus lemia ne įstatyme įtvirtintas pareigybės pavadinimas, o institucijos veiklos poreikiai ir atsižvelgiant į juos parengtas konkrečios pareigybės aprašymas. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2026 m. sausio 15 d. nutarime Nr. KT2-N1/2026 yra pažymėjęs, kad sprendžiant, ar tam tikra profesinė veikla laikytina teisiniu darbu pagal teisininko specialybę, lemiamą reikšmę turi ne formalus pareigybės pavadinimas, o nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai ir realiai atliekamų funkcijų turinys. Tais atvejais, kai Seimo nario parlamentinei veiklai reikalinga specializuota teisinė kompetencija, ji gali būti užtikrinama nustatant konkrečiai Seimo nario patarėjo

pareigybei aukštojo universitetinio teisinio išsilavinimo reikalavimą ir aiškiai apibrėžiant teisinio pobūdžio funkcijas pareigybės aprašyme, nekeičiant įstatymo lygmens reguliavimo. Vien pareigybės pavadinimo „Seimo nario patarėjas-teisininkas“ įtvirtinimas įstatymo lygmeniu savaime nesukurtų teisinio pagrindo tokią pareigybę laikyti teisine pareigybe ar pripažinti ją kaip susijusią su teisiniu darbu pagal teisininko specialybę.

2. Siūlomas teisinis reguliavimas neatitinka galiojančio Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo komandos teisinio modelio. Lietuvos Respublikos Seimo statuto 16 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad kiekvienam Seimo nariui steigiamos jo pasirinkimu dvi arba trys Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo – Seimo nario patarėjo ir (ar) Seimo nario padėjėjo – pareigybės, o šioms pareigybėms skiriama bendra lėšų suma yra vienoda, nepriklausomai nuo to, kiek pareigybių – dvi ar trys – yra įsteigta; šių valstybės tarnautojų pareiginių algų koeficientų intervalus ir konkrečių koeficientų nustatymo sąlygas nustato Seimo valdyba. Taigi galiojantis teisinis reguliavimas grindžiamas Seimo nario pasirinkimo laisve ir jo komandos lankstumu, o ne atskirų profesinių specializacijų įtvirtinimu įstatymo lygmeniu, todėl atskiros Seimo nario patarėjo-teisininko pareigybės įtvirtinimas su šiuo modeliu nėra sistemiškai suderinamas.

3. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nėra pakankamai pagrįsta, kad siūlomas teisinis reguliavimas realiai leistų pasiekti deklaruojamą tikslą – sudaryti geresnes prielaidas pritraukti aukštąją teisinę kvalifikaciją turinčius specialistus į Seimo narių politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas. Vien naujos specializuotos pareigybės įtvirtinimas įstatymo lygmeniu savaime nekeičia nei kvalifikacinių reikalavimų taikymo mechanizmo, nei darbo apmokėjimo sąlygų. Be to, pagal galiojančią teisinę reguliavimą šioms pareigybėms skiriama bendra lėšų suma išlieka vienoda, todėl siūlomas teisinis reguliavimas savaime nepadidintų šių pareigybių konkurencingumo darbo rinkoje. Siekiant realiai padidinti tokių specialistų pritraukimo galimybes galėtų atsirasti poreikis peržiūrėti šių pareigybių darbo apmokėjimo sąlygas ir atitinkamai numatyti papildomus valstybės biudžeto asignavimus, tačiau toks poreikis Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nėra įvertintas.

4. Įstatymo lygmeniu išskyrus vieną profesinę specializaciją – Seimo nario patarėjo-teisininko pareigybę – būtų nepagrįstai susiaurinta Seimo nario diskrecija formuojant parlamentinei veiklai reikalingą politinio (asmeninio) pasitikėjimo komandą ir sudarytos prielaidos analogiškai diferencijuoti kitas šios komandos pareigybes pagal specializaciją. Toks teisinis reguliavimas mažintų pareigybių sistemos nuoseklumą, lankstumą ir sistemiškumą, neatitiktų galiojančio bendrojo Seimo nario komandos modelio ir sudarytų prielaidas nepagrįstam šios sistemos fragmentavimui.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras